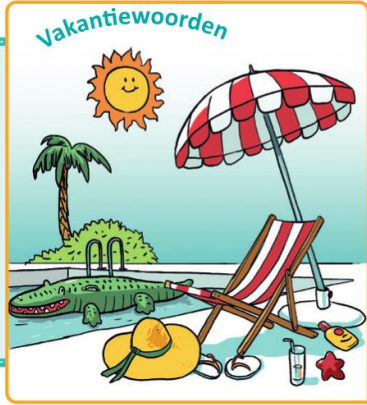

Werkwoorden in de verleden tijd (3)

"We **bedachten** een vraag voor u, professor",
meldde Kim.
 "Als werkwoorden **gewerkt** hebben ...",
startte Kim haar vraag.
 "Zijn het dan na een tijd **vermoeide** woorden?"
ging ze verder.
 Daar **lachte** de professor hartelijk om.
 "Je bedoelt vaak **gebruikte** werkwoorden zoals
luieren en **zonnen**?" **had** de professor **gezegd**.
 "Ja, die **hadden** we misschien beter
 vakantiewoorden **kunnen noemen**."

Spellingweter 34 ▶ Zo schrijf je werkwoorden in de verleden tijd.

1

Noteer de vetgedrukte werkwoorden uit de tekst in de juiste kolom.
 Bij de werkwoorden die een persoonsvorm zijn, schrijf je ook het onderwerp.

Onderwerp en persoonsvorm
<i>we bedachten</i>
<i>meldde Kim</i>
<i>startte Kim</i>
<i>ging ze</i>
<i>lachte de professor</i>
<i>had de professor</i>
<i>hadden we</i>

Geen persoonsvorm
<i>gewerkt</i>
<i>vermoeide</i>
<i>gebruikte</i>
<i>luieren</i>
<i>zonnen</i>
<i>gezegd</i>
<i>kunnen</i>
<i>noemen</i>

2 Noteer de werkwoorden zoals je juf of meester ze dicteert. Markeer het onderwerp met geel en onderstreep de persoonsvorm.

- krijgen ▶ Op mijn verjaardag kreeg ik een mooi cadeau.
- beroven ▶ De dief heeft onze buurvrouw beroofd.
- leiden ▶ Vroeger leidden alle wegen naar Rome.
- knoeien ▶ Er is geknoeid met de elektriciteit.
- verongelukken ▶ De verongelukte kinderen worden herdacht.
- rijden ▶ Op de autosnelweg reden de auto's snel.
- hoesten ▶ Ik hoestte verschrikkelijk.
- stoten ▶ Ik heb mijn elleboog gestoten.

3 Vul de juiste vorm in.

Infinitief	Pv in de verleden tijd	Geen pv
1 wonen	▶ wij <u>woonden</u>	jij hebt <u>gewoond</u>
2 gaan	▶ jullie <u>gingen</u>	wij zijn <u>gegaan</u>
3 dromen	▶ de broers <u>droomden</u>	ik heb <u>gedroomd</u>
4 hebben	▶ Tobias <u>had</u>	Tobias heeft <u>gehad</u>
5 vertellen	▶ de juf <u>vertelde</u>	de meester heeft <u>verteld</u>
6 vragen	▶ de meisjes <u>vroegen</u>	wij hebben <u>gevraagd</u>
7 houden	▶ jullie <u>hielden</u>	ik heb <u>gehouden</u>
8 landen	▶ de vogels <u>landden</u>	het <u>gelande</u> vliegtuig

4 Vervoeg de werkwoorden in de verleden tijd.

- staan ▶ Ik stond klaar om te vertrekken.
- beginnen ▶ De bomen begonnen te bloeien.
- hopen ▶ Ik hoopte op goede punten.
- zien ▶ Zag jij wat de ander schreef?
- gillen ▶ Mijn klasgenoten gilden heel hard.
- melden ▶ De vrouw meldde een diefstal aan de politie.
- verzenden ▶ Ik verzond de kaartjes te laat.

5 Vervoeg de werkwoorden in de verleden tijd. Let op: er zitten ook werkwoorden tussen die geen persoonsvorm zijn!

- Wat ben jij groot (worden) geworden! _____
- (vinden) Vond jij dit een goed boek? _____
- Ik heb mijn hand (verbranden) verbrand. _____
- We (oefenen) oefenden voor de toets. _____
- Het is zonde van de (verspillen) verspilde tijd. _____
- Ik (weten) wist niet dat je een broer had. _____
- Lasse (richten) richtte de zaklamp op de kat. _____

Ik twijfel. Fout? Verbeter.

6 Zet de zinnen in de verleden tijd.

- Ik surf elke dag op internet. ▶ Ik surfte elke dag op internet.
- De fietser zoekt de weg. ▶ De fietser zocht de weg.
- Ik eet elke dag fruit. ▶ Ik at elke dag fruit.
- De mensen praten graag. ▶ De mensen praatten graag.

7 Zet de tekst om in de verleden tijd. Pas de persoonsvorm aan.

Agent Bobby houdt een autobestuurder tegen. "Heb jij het bord met de snelheidsbeperking niet gezien?" De man kijkt de agent even aan en glimlacht. Hij geeft als antwoord: "Meneer, hoe kan ik lezen wat op dat bord staat terwijl ik zo snel rijd?"

Agent Bobby hield een autobestuurder tegen. "Had jij het bord met de snelheidsbeperking niet gezien?" De man keek de agent even aan en glimlachte. Hij gaf als antwoord: "Meneer, hoe kon ik lezen wat op dat bord stond terwijl ik zo snel reed?"

8 Luister goed. Schrijf op wat je hoort.

1 _____
 2 _____
 3 _____
 4 _____
 5 _____
 6 _____
 7 _____
 8 _____
 9 _____
 10 _____

Ik twijfel.

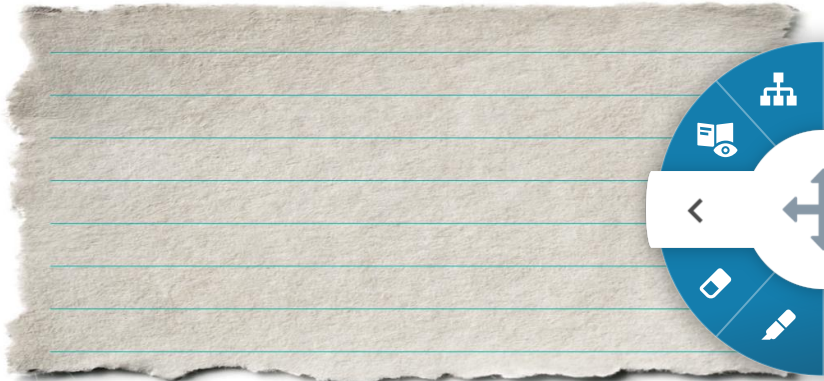

Heb je een fout gemaakt? Schrijf het woord opnieuw.

9 Je strandt op een onbewoond eiland. Schrijf een kort briefje om hulp te vragen. Denk aan de vragen: wie – wat – waar – wanneer – hoe – waarom. Gebruik deze werkwoorden:

branden – gebeuren – lopen – blussen – antwoorden – haasten

Werkwoorden (herhaling)

“Zou u uw onderzoekend werk moeilijk noemen?” was de vraag die Kim stelde.
 “Dat heb ik mezelf ook afgevraagd”, antwoordde de professor.
 “Soms vond ik van niet, maar als de verwachte resultaten tegenvielen, dacht ik van wel. Ik ben uiteindelijk wel tot een conclusie gekomen. Al het gedane werk was een behoorlijke klus.”
 “Dan was proklussor voor u een betere titel geweest”, vatte Kim samen.

Spellingweter 34 ▶ Zo schrijf je werkwoorden.

1 a Los het kruiswoordraadsel op.

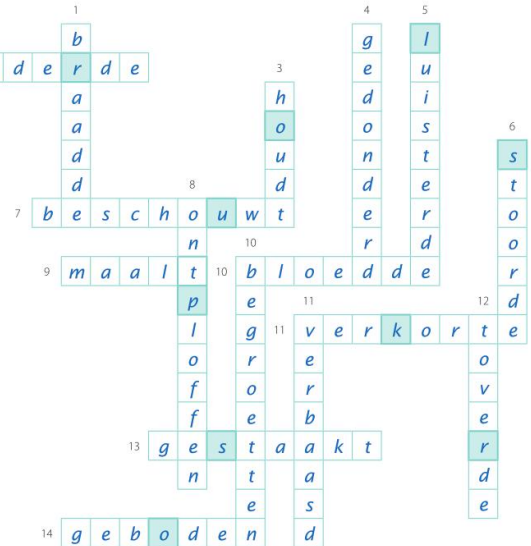

Horizontaal

- 2 (vermindern) ... jij (v.t.)
- 7 (beschouwen) jij ... (t.t.)
- 9 (malen) de bakker ... (t.t.)
- 10 (bloeden) Hans ... (v.t.)
- 11 (verkorten) de ... weg
- 13 (staken) ik heb ...
- 14 (bieden) ze hebben ...

Verticaal

- 1 (braden) oma ... (v.t.)
- 3 (houden) hij ... (t.t.)
- 4 (donderen) het heeft ...
- 5 (luisteren) hij (v.t.)
- 6 (storen) het ... (v.t.)
- 8 (ontploffen) de bommen ... (t.t.)
- 10 (begroeten) wij ... (v.t.)
- 11 (verbazen) ik was ...
- 12 (toveren) ik ... (v.t.)

b Vorm een beroep met de blauwe letters.

p r o k l u s s o r

2 Noteer de juiste vorm van het werkwoord.

Infinitief	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Geen persoonsvorm
1 versturen	▶ hij <u>verstuurt</u>	hij <u>verstuurde</u>	hij heeft <u>verstuurd</u>
2 verzenden	▶ jullie <u>verzenden</u>	jullie <u>verzonden</u>	de <u>verzonden</u> brieven
3 belanden	▶ <u>beland</u> jij	<u>belandde</u> jij	jij bent <u>beland</u>
4 bezeren	▶ ik <u>bezeer</u> me	ik <u>bezeerde</u> me	ik heb me <u>bezeerd</u>
5 gebeuren	▶ het <u>gebeurt</u>	het <u>gebeurde</u>	het is <u>gebeurd</u>
6 vinden	▶ wij <u>vinden</u>	wij <u>vonden</u>	wij hebben <u>gevonden</u>
7 rijden	▶ jij <u>rijdt</u>	jij <u>reed</u>	jij hebt <u>gereden</u>
8 wachten	▶ ik <u>wacht</u>	ik <u>wachtte</u>	ik heb <u>gewacht</u>

3 Noteer de werkwoorden zoals je juf of meester ze dicteert. Markeer het onderwerp met geel en onderstreep de persoonsvorm.

- De man heette meneer Voedt.
- Wij wonen in een rijkhuis.
- Ze organiseerden elke week feestjes.
- De vrouw had drie parkieten.
- Ik werd geplaagd door nachtmerries.
- Zita float op haar vingers.
- De gevraagde hulp kwam niet.
- Ze gingen snel naar huis.
- We poetsten de hele dag.

4 Schrijf de vorm van het werkwoord.

- De hij-vorm in de tegenwoordige tijd van **verbeelden** ▶ hij verbeeldt
- De wij-vorm in de verleden tijd van **zich verheugen** ▶ wij verheugden ons
- De jij-vorm in de tegenwoordige tijd van **fotograferen** ▶ jij fotografeert
- De ik-vorm in de tegenwoordige tijd van **liegen** ▶ ik lieg
- De jij-vorm in de verleden tijd van **uiten** ▶ jij uitte
- De hij-vorm in de verleden tijd van **wisselen** ▶ hij wisselde

- De wij-vorm in de verleden tijd van **planten** ▶ wij plantten
- De hij-vorm in de verleden tijd van **vermoeden** ▶ hij vermoedde
- De bevel-vorm in de tegenwoordige tijd van **snoeien** ▶ snoei

5 Noteer de juiste vorm van het werkwoord. Als woorden naar vroeger verwijzen, schrijf je de v.t. In de andere gevallen schrijf je de t.t.

	Ik twijfel.	Fout? Verbeter.
1 De auto heeft veel geld (kosten) <u>gekost</u> .	☐	_____
2 De kleuters (luisteren) <u>luisterden</u> gisteren niet.	☐	_____
3 (organiseren) <u>Organiseer</u> jij ook een feestje?	☐	_____
4 De juf (uitdelen) <u>deelt</u> de werkblaadjes <u>uit</u> .	☐	_____
5 Die dame (voorspellen) <u>voorspelt</u> de toekomst.	☐	_____
6 Hij (overschrijven) <u>schreef</u> gisteren het geld <u>over</u> .	☐	_____
7 Het (redden) <u>geredde</u> <u>eendje</u> werd gezond.	☐	_____
8 Hij (vermijden) <u>vermijdt</u> de file.	☐	_____
9 De (uitglijden) <u>uitgegleden</u> man brak zijn been.	☐	_____
10 De (verwachten) <u>verwachte</u> <u>toets</u> was moeilijk.	☐	_____

6 Noteer de persoonsvorm in de juiste tijd in het mopje.

Gisteren (staan – v.t.) stond ik op een zebrapad in het stadscentrum. Het (zijn – v.t.) was spitsuur en het verkeer (snorren – v.t.) snorde gevaarlijk snel over de wegen. Plots (komen – v.t.) kwam een man op me af en (vragen – v.t.) vroeg: "Pardon, meneer, hoe (komen – t.t.) kom ik het snelst in het ziekenhuis?" Ik (glimlachen – v.t.) glimlachte even en (zeggen – v.t.) zei: "Wel, meneer, u (wachten – t.t.) wacht hier even tot het voetgangerslicht op rood (floepen – t.t.) floept. Dan (sluiten – t.t.) sluit u de ogen en u (oversteken – t.t.) steekt gewoon de straat over. De rest (volgen – t.t.) volgt vanzelf!"

